

kako je Bog Adama kaznoval?" — Fantek ni vedel odgovora. Ali neko 8 letno dekletce dvigne roko. Katehet: „No, povej, kako je Bog nepokornega Adama kaznoval?“ — Deklica odgovori: „Evo je moral za kazen oženiti!“

Gospodarske.

Trtna rez. S tem, da odstranimo na trti nepotrebno mladje, damo ostalemu delu večo življensko moč a to nas obdari zato s lepšim in boljšim sadom. Za režnjo ohranimo trte tudi v določeni obliki in ž njo dosežemo ob enem v vinogradu bolj enakomeren razvoj in reden pridelek. Ker imajo različne mladike na trti različna svojstva, zato zahteva to delo posebne opreznosti. Neroden in neizkušen rezač ne odreže nam lahko ves zarod, marveč on nam zamore skaziti trto za leta in leta. Za režnjo trt rabiti je toraj v vinogradništvu najbolj vseče delavce. Škarje so za to delo najbolj pripravno orodje. Delo z nožem in krivcem (fovčem), kakoršnega se rabi po Primorskem, je jako zamudno in nima nobene prednosti pred dobrimi škarjami. Nekateri mislijo, da se mladika s škarjami preveč pretane in to trti škoduje. Ako rabimo slabe, tope škarje je to deloma resnično, vendar pa ne škodi mladiki mnogo ali pa nič, če se končni štrkelj razdrobi; saj se v letu tako in tako posuši ter odpade. Navadno pa napravimo z nožem, ki reže bolj poševo, mnogo večo rano nego s škarjami. Te odrežejo mladiko navpično. Glavna prednost škarij pa je v tem, da opravimo z njimi v istem času dvakrat toliko in morebiti še več dela. Zato pa so se škarje zadnji čas skoraj po vseh vinorodnih krajih vdomačile. Samo pri nas ne še dovolj. Kedar je za trtno rez najboljši čas, je jako različno po obnebnju. Če se nam ni bati, da bi mladje preko zime pozeblo, je vsekakor najboljšje obrezati trto v jeseni, da se rana že pred zimo zaceli. Tam pa, kjer so hude zime in trtno mladje rado poseba, je boljše počakati spomladi. Pomniti je, da začne zmrzovati mladje od vrha protidnu. Čimboli smo toraj prikrajšali mladec, tem več nevarnosti je za spodnja očesa, da pozebejo. Posebno tam, kjer reže mo trto jako na kratko (v glavo in v pavec) je jesenska režnja lahko pogubonosna. V nevarnih legah združiti je jesensko rez s pomladansko in sicer na ta način, da se trto v jeseni popolnoma obreže a pusti se ji samo one mladike, ki jih mislimo uporabiti; spomladi se te primerno prikrajšajo. Trta, ki smo jo obrezali še-le spomladi, izgubi skozi svežo rano mnogo soka (se joče), kar jo seveda šibi. Zato se v jeseni rezana trta bujnejše razvija nego ta. Opomniti pa je, naj se ne obrežuje, dokler imajo trte še popolnoma zeleno listje. V listju nahajajo se različne gredilne snovi, ki prehajajo v jeseni v trtno deblo in korenine. Tudi s takim preranim obrezovanjem bi trto oslabil. Rezati je toraj pričeiti, ko listje odpade ali močno požuti, kar se dogaja pri nas navadno po prazniku vseh svetih. Kjer so pomladanski mrazovi jako nevarni, režejo trto tudi šele potem, ko je poglala za bedenj dolgo mladje in je nevarnost že minula. Ako nastopi med tem časom slana, pomori navadno samo zgornje mladje, rešijo pa se spodnja očesa, ki se navadno niti ne razvijejo. S tako pozno režnjo se trta jako ošibi in zato ji je treba večkrat gnojiti. Nepotrebno mladje dobro je seveda tudi to že prej odstraniti, nego izvršimo glavno režnjo na mladikah, ki jih ne potrebujemo. Po stari primorski navadi nismo obrezovali trte prvo leto po sajenju, ampak čakali smo navadno na tretjo ali četrto zimo, ko se je ta „dovolj ojačila“. Nočem se prepirati ali dobimo v tem času bolj močno trto, če je ne obrezujemo ali, da jo nasprotno obrežemo vsako zimo, to pa lahko trdim, da nam bo dala redno obrezana trta več dobička že s svojim pridelkom. Dandanes smo pa že zato prisiljeni trto redno obrezovati da nam je peronospora ne vniči. Saj je znano da ima ta zajedalka na trti ki se razpenja po vlažnih tleh, največjo moč. Kjer smo sadili mesto cepljene trte divjo in jo mislimo v zeleno požlahtniti, obrezati nam je trto že prvo leto tudi zato, da dobimo na nji vsaj jedno krepko mladiko. Prvo leto po sajenju puščati je cepljeni trti kvečemu dve očesi, necepljeni trti pa zadostuje tudi jedno oko, ker poženejo poleg tega tudi skrita očesa. Vse drugo mladje je odstraniti. Napačno pa je, kar sem videl tu pa tam po Krasu, da se od-

reže divjaku, ki ga mislimo naslednjo pomlad v zeleno požlahtniti, ne samo vse mladje marveč celo košček trtnega debela, ki se nahaja v zemlji. Na ta način prerezana trta je prisiljena pograti iz spodnjih členov; mnogo jih pa niti ne požene in take trte so seveda izgubljene. Ker raste mladje iz spodnjih členov večinoma poševno, zato se rado odkrhne, čim ga hočemo zravnavati, da bi ga požlahtnili. V debelu speča očesa poženejo tudi jako pozno in mladje radi tega v tistem letu premalo dozori in naslednjo zimo lahko pozebe. Preč toraj s to novotarijo! Ako je trta po drugem zelenju dovolj krepka, pusti se ji že lahko nekoliko rodnih očes. Če mislimo gojiti trto nizko, izgoji se ji v tem letu deblo. Nad 50 cm lesu pa naj se ne pusti. Kako škodljivo bi bilo že v tem letu trto pripogniti, niti ne govorim. Rečem naj samo, da pokvarimo mlado trto, ki jo silimo k preobitemu zarodu, lahko ravno tako, kakor pokvarimo otroka, kateremu nalagamo težka bremena. Če mislimo izpeljati trto visoko (na latnik ali brajdo), prikrajšati jo je tudi v tem letu na dve ali tri oči, da dobimo iz teh jedno bolj krepko mladiko, ki jo porežemo naslednje leto v zaželjeni visokosti. Z necepljenimi divjaki ravnati je kakor prvo leto. Amerikanskim trtam, ki jih rabimo, da dobivamo iz njih reznice (kolči), prikrajšati je vse mladike na jedno ali dve oči; vseh oči pustiti jim je pet do osem. Na dolgo naj se teh trt ne reže, ker bi preveč cvele in se s tem oslabile. Pri nizki vzgoji pripogne se trta brez škode še le po tretjem zelenju ali četrto leto. Nad 60 cm dolgega napenjalca pa ji tudi sedaj ne smemo puščati. Bolj šibke trte oprosti se pa tudi to leto zaroda ter jih prirezati v oni višini, kakor prejšnje leto ter jim pripomoči s tem, da dosežejo svoje sosedice. Trte, ki smo jih peljali visoko, ne smemo pa tako dolgo pripogniti na zarod, dokler se deblo popolnoma ne ojači. Kako je obrezovati trto naslednjega leta, ravna se po vzgoji, ki smo si jo izbrali, zato se ne more o tem splošno pisati. Povem pa naj, na kaj se mora vedno paziti, kedar se trte obrežujejo. Kakor je gotovo mnogim naših čitateljev znano, ni vsaka mladika, ki raste na trti, tudi rodna. Na pogankih, ki prihajajo n. pr. iz trtnega debela in jim pravimo tudi vodni poganki, ne najdemo nikdar ali vsaj redko kedar grozdje. Pa tudi če te poganke pripognemo, nam ne bodo še rodili prvo leto. Jako bi se toraj varal oni, ki bi narezal iz takega poganka napenjalce. Šele tretje leto bile bi mladice istega poganka rodne. Pomniti je toraj, da je samo ono rožje rodno, ki se nahaja na lesu prejšnjega leta. Od rožja ki stoji na staršem lesu, ne smemo torej pričakovati trgatve. Le izjema je, če požene tu pa tam kak grozdč. Paziti je toraj, da se ne reže takega rožja v napenjalce. Nadalje moramo paziti, predno hočemo trto obrezati, ali se ne nahaja deblo v slabem stanu in bi se ga ne dalo morebiti s pomočjo kake mladike, ki se nahaja od zadej, obnoviti. Če je deblo previsoko, skuša se dobiti od zadej poganek iz katerega se nareže pavec, ki bo dal naslednje leto rodovitno rožje. Debla pa se ne sme že to leto prikrajšati. Ako manjka kje kak trs in ga ne mislimo podesaditi, izpolnimo dotično praznoto na ta način, da narežemo na sosednji trti en napenjalce več ter tega privežemo nad prazno mesto. Na isti način se da zapolniti ono mesto, kjer raste prešibka trta in ji nismo mogli radi tega napenjalca. Posebne opreznosti zahteva obrezovanje trt, ki smo jih vzgojili na latnike ali brajde, od zadej pa ostanejo samo gole veje. Zato ni prav lahko vzdržati enakomernosti. Da dobijo tudi zadej nahajajoče se veje dovolj moči, narezati jih je tam, kjer se trta upogne, kjer se toraj pretok trtnega soka najbolj ovira. Le upogibanjem glavnih vej zamoremo liki vodnim jezom zadrževati in odvajati trtni sok. Koliko napenjalcev in kako dolgih je pustiti na trti, odvisno je od trtne moči, pa tudi od zemlje. Če smo zemljo dobro pognojili in upamo, da bodo trte naslednje leto krepko rastle, narežemo jih lahko bolj na dolgo, nego v nasprotnem slučaju. Posebno pa je treba izkoristiti trte tam, kje se bliža trtna uš in je pričakovati, da jih v dveh ali treh letih ugonobi. Tu se ne gleda več na to, da bi ne pokvarili trte, marveč samo na to, da nam mnogo da.

Št.

(„Prim. Gosp.“)

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisk in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da v kupcem pravočasno ugotovi. Marsikatero blago ima zopet nase vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri povbi fakturiran in izbiran iz skladišnih registrov. Numeriranje pa v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in kolika delavske moči je v tej zalogi potrebno. Razpošiljalna hiša Hanns Konrad vslozbuže zdaj 200 oseb; o njih delu najdemo le članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektara, katerega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštnine prosto.

Loterijske številke.

Gradec, dne 5. oktober: 20, 29, 8, 77, 27.
Trst, dne 28. september: 17, 13, 18, 30, 37

Listnica uredništva in upravnika.

Brežice. Prihodnjic! Pozdrav! — A. D. St. Pavel p. Preboldu: Le pošljite denar za koledarje; poštnina bo mala in se plača pozneje. Pozdrav! — Pola: Le pošljite z roročino 1. nov.; poštnina 10 h. — Solla-dol: Hvala! Izvrstne misli! Pisalo se bode tudi še v nemških listih! Pozdrav. —

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor namume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

„tiskovnega društva“

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društva 10 deset) kron, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen zasiguriti gospodarski denarni temelj „Štajerca“, povečati list čimboli, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerčev koledar“, ki bo nudil več koristnega in zabavnega čtiva kakor vsi drugi koledarji, — sploh ima naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko zboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptuj.

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri bolezni v želodcu in črevih, — osobito se priporoča — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, kričih itd. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Dolvazanje izvrstno vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstotica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

578 lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonski).



Mizarski učenec 712

se takoj sprejme pri Anton Bratschitsch-u mizarski mojster, Celje, Glavni trg št. 17.

2 poštena, pridna in zanesljiva vinčarja

s 3 ali 4 pomožnimi osebami se sprejmeta pri dobri plači in lepim ravnanjem do 11. novembra. Kje se izve pri „Štajercu“ ali pri gosp. Richard Flick v Framu pri Račjem.

Stanovanje

soba z kuhinjo, veliki prostori se da takoj v najem. Kje pove Joh. Heller, gostilničar na Bregu pri Ptuj. 734

Krasni veliki pes

9 mesecev star, izvrsten čuvaj se zaradi preselitve takoj prod.

Več se izve pri natakarji Trezi v Grundnerovi oslari na Pragerskem. 736



Denarna posojila

vsake velikosti po 4 do 5%, proti dolžnemu listu ali brez priča za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1-10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitete po 3 1/2% na 30-60 let, največje svote; večja financiranja.

Hitro in diskretno se vse izvrši

Administracija

„Börsen-Courier“

Budimpešta, Hauptpostfach

Porto za nazaj se prosti.

